

Bohoslužby v Bruntále 13.zář 2015

Mk 8,27-35

Milé sestry, milí bratři, Ježíš nám přikázal, abychom nesli dál jeho evangelium. Jakýmkoliv způsobem o něm máme mluvit, uvádět ve známost jeho jméno. K tomu patří, že si občas také položíme otázku, jak je Ježíš vnímán? Co o něm lidé vědí? Co pro ně znamená? Co od něj očekávají? Ježíš sám takovou otázku učedníkům kladl. A odpovědi byly zajímavé. Stejně jako zajímavé odpovědi bychom mohli uslyšet dnes. Jak moc by se vlastně lišily? Myslím, že v jádru by zase tak jiné nebyly. Vždyť odpovědi učedníků na Ježíšovu otázku, za koho je davem pokládán, shrnují zkušenost posluchačů a význam této zkušenosti v jejich životě. Asi by dnes lidé neoznačili Ježíše přímo Eliášem nebo Janem Křtitelem případně prorokem. Ale to, co tato označení představují, to bychom asi našli. Eliáš, Jan Křtitel, případně jiný prorok, to všechno jsou postavy z dějin Izraele, postavy, které silně ovlivnily život Božího lidu. Eliáš i Jan volali k návratu k Hospodinu, připomínali lidem, že mají Boha ctít, respektovat jeho Zákon. Jiným slovy, kdo Ježíše označili Eliášem, či Janem Křtitelem nebo prorokem, viděli učitele, který má nadpřirozenou moc. Jeho slovo doprovázejí mocné činy. Jsou to věci, které i dnes oslovují, mají na lidi dojem. Asi nejčastěji tak potkáme názor, že Ježíš byl morální autoritou, byl učitelem života. O takového Ježíše je stále zájem.

Vyznání Ježíše jedním z proroků, případně dnes učitelem či filosofem, v sobě nese zachování si určitého odstupu. Lidé si rádi poslechnou Ježíšova slova, ale tak nějak nezávazně. Chtějí mít stále svobodu v tom, jak s těmi slovy naloží, jak je použijí, co si z nich vezmou. Jsou soudci a zpracovateli Ježíšových slov. To je samozřejmě povzbudivé, ale také zavádějící. U Ježíše se nedá udělat jen jakýsi výbor z díla, výběr toho nejzajímavějšího. Jak to lze posoudit, co je nejzajímavější? Proto je důležitá i druhá Ježíšova otázka. Jak vidí Ježíše učedníci? Co vyznají ti, kteří s ním tráví mnoho času, kteří se od něj učí? Bude to vyznání stejné jako u provázejícího davu? Nebo vidí učedníci něco víc? Petr zde zástupně za všechny vyznává, že vidí něco víc. Mluví o Mesiáši. Ty jsi Kristus. Žádný učitel, žádný filosof či léčitel. Jsi Kristus, tedy ten, který je pomazán, aby byl králem Božího lidu. Vyznat někoho králem, to je trochu jiné, než ho vyznat učitelem. Král totiž vládne. Přiznat někomu, že je král, znamená vyznat také svou poddanost. A to činí ve vztahu k Ježíši jeho učedníci. Nejsme soudci tvého slova, nejsme cenzoři tvého díla, jsme tví služebníci. Jsme ti, kteří cele následují a jeho slovem nechávají proměnit své životy.

V tomto bodě nastává pro učedníky i pro nás docela zajímavá situace. Chceme-li mluvit o Ježíši, je potřeba si uvědomit, kým pro nás je a co znamená, že jsme jeho následovníky. Smíme

poznávat, že jej vidíme jinak, než obecné mínění našeho světa. Ale v čem je to jiné vnímání? A jaký má pro nás smysl? Zde může dojít také k určitému nepochopení ze strany učedníků. Viděli jsme to na Petrovi. Ježíš řekl, že o jeho Mesiášství mají zatím mlčet, je to tajemství, které vědí jen oni. Tím je docela vyznamenal. To je přeci pocta mít s Bohem tajemství, které neví nikdo další. Jakoby člověku v tu chvíli narostla křídla a začal se dotýkat nebeské klenby. Jenže Ježíš k tomu tajemství ještě něco přidal. Začal mluvit o svém utrpení. Cesta, která je před ním, je cestou utrpení, pohrdání, smrti, ale také slavného vzkříšení. A tady nastává problém. Petr začíná Ježíše kárat. Možná je to proto, že ho má skutečně rád. Nikdo přeci nechce, aby ten, koho má rád, na kom mu záleží trpěl. Nechce ho ztratit. Mohli bychom tedy Petra do jisté míry pochopit. Jenže Ježíš mu připomíná, že v tuto chvíli se staví na jinou stranu než jeho následovníci. Nekará jeho obavy a lásku. Kárá jeho postoj, kterým se místo následovníka stává soudcem Ježíšova díla. Vlastně je tak na stejné rovině jako ti lidé z okolí, kteří v Ježíši viděli Eliáše, Jana Křtitele či dávného proroka. Zapomíná, že vyznávat Ježíše Mesiášem znamená jít za ním, přijímat spolu s ním dobré i zlé. To pak vylučuje, aby si člověk vybíral je to, co se mu líbí, aby si Mesiáše přizpůsobil svým potřebám a pocitům.

Ten Petrův postoj naznačuje, že měl také určitou představu o Mesiáši. I když porozuměl mnoha činům a slovům, která Ježíš pravil, přesto jakoby nedokázal opustit určitou představu toho, jak Mesiáš působí. A popravdě řečeno, i nám ten Petr může být v tomto blízký. Vždyť je to přeci šílená představa, že Bůh trpí, že nechá trpět svého Syna a nezasáhne. Co na tom, že na konci je vzkříšení, že je tam rehabilitace Boží. Člověk mnohem silněji vnímá ten okamžik utrpení. Jakoby nechtěl čekat až se pravda projeví v prázdném hrobu či při druhém příchodu, ale chtěl ji dát najevo hned. Hned musejí všichni poznat, že toto je Kristus a není možné ho tupit. Je třeba ho uznat Pánem a pokorit se před ním. Poplivaný a potupený Bůh je nesnesitelná představa. Dnes nám stejným způsobem připadá nesnesitelné, když se různí vědátory, filozofové akademičtí či hospodští navážejí do Boha, do Ježíše, do jeho církve. Stejně jako Petrovi nám přijde, že takto to prostě nejde, to se nemůže stát. A hle, Ježíš na to jen říká, že takovéto smýšlení je příliš lidské. K jeho cestě to prostě patří. Bude tupen, bude poplíván, bude zabit. Nejen v Jeruzalémě, nejen kolem roku 30 našeho letopočtu. Bude tím procházet znovu a znovu během celého času, než přijde skutečně ve své slávě. Jméno Ježíš zkrátka nepřichází získat váhu svou mocí, kterou pomstí jakoukoliv neúctu. Přichází získat váhu svou pokornou tichostí, přijetím utrpení. Ono to zde není moc patrné, ale právě jen díky tomu je přece možná naše spása. Kdyby za urážku přicházel pokaždé trest, asi bychom tu dnes nebyli. Bylo by to v rozporu s evangeliem, které ukazuje cestu spásy skrze milost. A být milosrdný znamená potlačit v sobě touhu po odplatě.

Být následovníkem Ježíše se tak dostává do jiného úhlu pohledu. Nejde jen o to vyznávat jej svými ústy Mesiášem. Jde o to přijmout jeho cestu. Jeho cestě jen nečinně nepřihlížíme, ale jdeme po ní spolu s ním. K tomu Ježíš ukazuje, když mluví o těch, kteří chtějí jít za ním. Být následovníkem znamená na prvním místě zapření sebe sama a pak nesení kříže. To je náročná výzva. Vždyť nám říká, že být učedníkem, následovat Ježíše, znamená úplně přestavět svůj život, opustit mnoho věcí. Proč něco takového po nás vůbec žádá? Ona je otázka, jestli to Ježíš

opravdu žádá, jestli to takto sám vymyslel. Myslím, že tomu tak není. On to spíš jen tak říká, oznamuje nám skutečnost, která je před námi a plyne z toho, že prostě půjdeme za ním. Sebezapření a nesení kříže nejsou nesmyslné podmínky, které tu padly jen tak pro nic za nic. Ukazují na skutečnost, že jako ti, co patří Ježíši s ním poneseme stejný úděl. V tom se lišíme od těch, kteří Ježíše mají jen jako zajímavého učitele. Ti se mohou zříci cesty kříže, toho, že na nich ulpívá Ježíšova potupa. Nejsou s ním tolik spjati a tak s ním toho tolik nenesou. Kdo jej ale cele následují, tak s Ježíšem spjati jsou. Tím pádem se jich týká cokoliv, co se týká Ježíše. Je-li Ježíš odmítán pro svou radikalitu, jsme s odmítnutí i my, protože nemůžeme být neradikální, nemůže být jiní, než Ježíš.

Cesta křesťana je spjata s křížem. Může mít mnoho podob, ale vždy bude kříž něčím, co bude bolet. Člověk je bytostí, která velice touží mít, vlastnit. Často si to ani nepřiznáme, ale když nic jiného, chceme mít alespoň přátele, a nebo alespoň pocit, že máme svůj život. Tedy jako, že nám patří, že ho vlastníme. Jenže i to je věc zrádná. Když budeme chtít za každou cenu udržet třeba svůj okruh přátel, ač to zní šíleně, můžeme tím ztratit Ježíše. A stejné je to s životem, když ho postavíme na první místo, můžeme ho lehce ztratit, protože mu dáme přednost před tím, co je jeho základem. Zkrátka nám Ježíš říká, že to nejdůležitější je držet se jeho. Cokoliv dalšího může způsobit, že se jej pustíme a už ho nedoženeme.

Když se nad tím zamyslíme, možná si řekneme, že snad bude lepší raději za tím Ježíšem nechodit. Vždyť je to tak nesmírně náročné, je to vlastně nemožné. Vzdát se svého života? Ale právě v tom to je. Je to ztráta života pro Ježíše. To neznamená, že nemůžeme vůbec žít, ale spíše to znamená, že náš život prostě povede Ježíš. Když mu moc nevěříme, je těžké dát se mu skutečně plně. Ale právě proto, že známe jeho cestu, že poznáváme jeho moc a sílu jeho lásky, právě proto se mu odevzdat můžeme. Vždyť s tím odevzdáním je spojeno zaslíbení o nalezení svého života. A tak možná slyšíme ve svém životě Ježíšův hlas, který nám říká: Za mnou satane, tvé smýšlení není z Boha, ale z lidí. Ježíš to neříká, aby nás tím shodil, ale aby nás přivedl ke skutečnému životu. A když tak nad tím smíme přemýšlet, vlastně také poznáváme, že k tomu životu nám dává sílu. A to nám dává odvahu raději schytat nějaký ten plivanec, než ztratit Ježíše. Boží láska vede cestou utrpení. Milovat znamená také plakat a trpět bolest. Ale vezme, že přesto všechno je to to nejkrásnější, co člověka smí potkat. Pro Boží lásku Ježíš trpí na kříži, Boží láskou je ale opět oživen, protože láska je sama podstata života. Kde chybí, není život, kde přebývá, nemůže život zaniknout. Následovat Ježíše pak znamená právě mít v sobě tu oživující Boží lásku.

Pane Ježíši, děkujeme, že smíme poznávat tvou lásku. Přinesla ti utrpení a bolest na kříži, stejně jako ti přináší radost, když nás oživuje. Prosíme dej, ať se tě nebojíme následovat vzdor našemu strachu z bolesti a utrpení. Vždyť tvá láska hojí naše rány a vede k nesmírné radosti z nového života ve tvé blízkosti.

Neděle 13.zář 2015

Napsal uživatel Vlastislav Stejskal
Úterý, 01 Březen 2016 10:45 -

Amen.